

Projekt

**UCHWAŁA NR XLI/...../22
RADY MIEJSKIEJ W CZARNEJ BIAŁOSTOCKIEJ**

z dnia 24 listopada 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czarna Białostocka na 2023 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005, 1079 i 1561), art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, 24, 218 i 1700 oraz z 2021 r. poz. 2469), oraz art. 10 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z 2019 r. poz. 1655, z 2021 r. poz. 2469 oraz z 2022 r. poz. 763, 764 i 1700) w związku z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 2268, 1981 i 2270 oraz z 2022 r. poz. 1, 66, 1079, 1692, 1700, 1967 i 2127) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok w Gminie Czarna Białostocka, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały, jako część strategii integracji i polityki społecznej Gminy Czarna Białostocka, uchwalanej w drodze odrębnej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Czarnej Białostockiej.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023
w Gminie Czarna Białostocka**

Spis treści: strona:

Rozdział I

1. Wprowadzenie	2
2. Podstawy prawne	4
3. Diagnoza problemów społecznych	4
4. Instytucje realizujące zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przeciwdziałania przemocy	9
5. Rynek alkoholowy w mieście i gminie Czarna Białostocka.....	11

Rozdział II

Główne cele i zadania gminy związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	12
Obszar 1 - Informacja i Promocja Zdrowia	14
Obszar 2 - Profilaktyka	15
Obszar 3 - Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa	16
Obszar 4 - Wspomaganie działalności organizacji pożytku publicznego, instytucji oraz osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień	18

Rozdział III

1. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czarnej Białostockiej	19
2. Źródła finansowania zadań Programu	19
Preliminarz wydatków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2023 rok	20
Preliminarz wydatków Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok	21

ROZDZIAŁ I

1. WPROWADZENIE

Alkohol i narkotyki należą do najbardziej szkodliwych substancji psychoaktywnych. Niszczą zdrowie i życie człowieka, wpływają destrukcyjnie na prawidłowe funkcjonowanie rodziny. Są przyczyną wielu schorzeń somatycznych i psychicznych, silnie uzależniają psychicznie i fizycznie. Używanie tych substancji powoduje silne uzależnienie się od nich. Nawet niewielkie dawki tych substancji mogą spowodować niepożądane reakcje organizmu – pobudzenie, agresję, obniżenie czujności, zwolnienie refleksu. Może to prowadzić do zachowań ryzykownych: wszczynania bójek, zaczepek, zachowań kryminogennych wiążących się z fałszywym poczuciem odwagi i wypadków komunikacyjnych spowodowanych prowadzeniem pojazdu pod ich wpływem. Osoby nadużywające substancji psychoaktywnych narażone są na różne choroby, degradację społeczną, utratę rodziny. Alkohol i narkotyki powodują nie tylko ogromne straty zdrowotne i społeczne, ale także i ekonomiczne w skali gospodarki całego kraju. Bezpośrednie przełożenie ma to: na koszty leczenia, wypadki drogowe, system opieki socjalnej, leczenie odwykowe, przedwczesną umieralność.

Szacuje się, że w Polsce jest ok. 600 tys. osób uzależnionych od alkoholu, gdzie większością są mężczyźni. Bardzo podatną na uzależnienie grupą jest młodzież, rośnie też liczba kobiet pijących. Na rynku wódki zwiększa się udział małych objętości (do 200 ml) popularnie zwanych „małpkami”. Ten trend budzi niepokój specjalistów od uzależnień. Zwracają oni uwagę zarówno na skalę zjawiska, jak i nowy styl konsumpcji alkoholu – picie w samotności, w ukryciu i w każdej dogodnej sytuacji. Spożycie alkoholu przez Polaków od kilku lat utrzymuje się na wysokim poziomie. Rocznie statystyczny Polak w przedziale wiekowym powyżej 15 roku życia wypija 11 litrów czystego spirytusu. Przyczyn tej sytuacji jest wiele m.in.: niska cena alkoholu w porównaniu do zarobków Polaków, duża dostępność alkoholu, który można kupić wszędzie - w sklepach monopolowych, sklepach spożywczych, na stacjach benzynowych.

Badania epidemiologiczne zrealizowane w Polsce umożliwiają oszacowanie skali nadużywania alkoholu. Według wskaźników przyjętych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (obecnie Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom) można oszacować, iż na terenie gminy Czarna Białostocka skutki nadużywania alkoholu są następujące:

Lp.	Skutki nadużywania alkoholu	Wskaźnik	Polska /40 mln/	Gmina Czarna Białostocka
1.	Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 600 tys.	ok. 215 osób
2.	Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika/ współmałżonkowie, rodzice	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 430 osób

3.	Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 430 osób
4.	Osoby pijące szkodliwie	ok. 5 - 7% populacji	ok. 2 - 2,5 mln	ok. 534 - 748
5.	Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	razem ok. 2 mln osób dorosłych i dzieci	ok. 572 osób dorosłych i dzieci

Przeprowadzone w latach 2018-2021 przez Instytut Psychiatrii i Neurologii badania na temat psychicznej kondycji mieszkańców Polski – EZOP dostarczyły informacji na temat używania, używania szkodliwego i uzależnienia od narkotyków. Chociaż raz w ciągu życia jakiegokolwiek narkotyku próbowało 5,1% populacji w wieku 18 lat i więcej co się przekłada na 1.593,4 tys. osób. Większość badanych próbowało jednego narkotyku, dwóch lub więcej próbowało 0,8%, trzech i więcej – 0,3%. Spośród narkotyków na pierwszym miejscu pod względem rozpowszechnienia lokują się przetwory z konopi – 3,9%, na drugim narkotyki klubowe tj. ecstasy lub „dopalacze”. Używało ich kiedykolwiek w życiu 1,1% badanych co przekłada się na 354,4 tys. osób w populacji generalnej. Badanych, którzy kiedykolwiek w życiu używali narkotyków w sposób szkodliwy lub uzależnionych było 1,2% tj. 383 tys. osób.

Ostatnie badania ESPAD (2019rok) na reprezentatywnej grupie młodzieży w wieku 15-16 lat i 17-18 lat wykazały znacznie niższy poziom rozpowszechnienia używania substancji nielegalnych niż legalnych (tytoń, alkohol). Chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 80% uczniów z młodszej grupy i 92,8% z grupy starszej. W porównaniu z wynikami wcześniejszych badań wartości te wykazują kontynuację trendu spadkowego. Natomiast wskaźniki używania substancji nielegalnych od 2019 roku zaczęły nieznacznie maleć, trend taki od 2011 roku wykazuje używanie „dopalaczy”, a jednocześnie rośnie świadomość dużego ryzyka eksperymentowania z tymi środkami. W zakresie picia alkoholu i palenia tytoniu zaciera się różnica związana z płcią. Z badań wynika, że ok. 6% młodzieży w wieku 12-17 lat potwierdziło nadmierne okazjonalne picie alkoholu w ciągu ostatnich 12 miesięcy, a kilkakrotne nadmierne picie w ciągu ostatniego roku dotyczyło ok. 3% młodzieży, w tej liczbie szacuje się, że u 2,5% młodzieży występują zaburzenia związane z alkoholem. Ok. 5% młodzieży w wieku 12-17 lat potwierdziło używanie w ciągu 12 miesięcy przynajmniej jednej substancji psychoaktywnej innej niż alkohol. W zakresie palenia wyrobów tytoniowych Polska plasuje się na 12 miejscu wśród państw UE, codziennymi użytkownikami wyrobów tytoniowych jest Polsce 26% dorosłych Polaków (32% mężczyzn, 20% kobiet), jednocześnie w ostatnich latach wzrósł z 16,8% do 62% odsetek osób w wieku 15-19 lat, które kiedykolwiek próbowały elektronicznych papierosów.

2. PODSTAWY PRAWNE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w mieście i gminie Czarna Białostocka na rok 2023 opracowano na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.);
- 2) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.);
- 3) ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1956 z późn. zm.);
- 4) ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327 z późn. zm.);
- 5) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.);
- 6) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.).

Program uwzględnia cele operacyjne, dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025. W tym miejscu należy nadmienić, iż ustawa z dnia 17 grudnia 2021 roku o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw wprowadziła do programów profilaktyki, zadania dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym zawężając zakres tych działań do prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej. Przy opracowaniu programu posłużono się diagnozą potrzeb, jak również uwzględniono zasoby, jakimi dysponuje gmina do realizacji omówionych poniżej zadań.

3. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Diagnozę problemów społecznych na terenie miasta i gminy Czarna Białostocka została przeprowadzona w maju 2022 przez Ośrodek Psychoprofilaktyki „Nowa Perspektywa” z Krakowa. Badanie zostało przeprowadzone przy użyciu ankiety dostępnej on-line. Wzięło

w nim udział łącznie 477 osób. Zakres badania odnosił się do problemów z alkoholem, narkotykami, nikotyną, zjawiska przemocy, uzależnień behawioralnych.

A. Badanie przeprowadzone wśród uczniów.

Uczniowie szkół znajdujących się na terenie gminy Czarna Białostocka wypełnili 352 kwestionariusze. Dziewczynki stanowiły 51% ogółu badanych, chłopcy 49%. Respondenci w wieku 12-13 lat stanowili 50%, 10-11 lat (26%), z kolei 24% badanych miało 14-15 lat.

Problem alkoholowy

Kontakt z alkoholem miał co czwarty badany młody mieszkaniec (28%). W tej grupie jednokrotnie spożywało go 11%, kilka razy w życiu 12%, wiele razy 1%, a regularnie, czyli przynajmniej raz w tygodniu 4% badanych. W grupie osób, które miały kontakt z alkoholem pytano o sposoby zdobycia/otrzymania go. Najczęściej wskazywano na rodziców 28%, częstowanie 26%, na samodzielne kupno wskazało 7%, podobnie 6% poprosiło kogoś o zakup.

Problem nikotynowy

Kontakt z papierosami miało 18% ankietowanych, w tym 7% sięgnęło po nie jednokrotnie, 5% kilka razy, natomiast 3% paliło je wiele razy. W ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie 17% sięgnęło po nie 1-2 razy 3-4 razy paliło 11% i aż 22% paliło więcej niż 10 razy. Jeżeli chodzi o e-papierosy to kontakt z nimi miało 20% ankietowanych w tym 8% paliło jeden raz, 4% - kilka razy, 5% - wiele razy, 3% wskazało na palenie codziennie.

Problem narkotykowy

Na pytanie o używanie narkotyków, dopalaczy i innych środków psychoaktywnych pozytywnie odpowiedziało 4% ankietowanych, z czego 1% zażywało jednokrotnie i 1% kilka razy, natomiast 2% zażywa je regularnie. Pytani o okoliczności zażywania tych środków 46% wskazało na wycieczkę szkolną/kolonie, spotkania ze znajomymi 23%, imprezy 15%, wagary i inne 8%. Do zażywania środków psychoaktywnych w ciągu ostatnich 30 dni przyznało się 10 respondentów, z czego 6 osób robiło to więcej niż 10 razy, 4 osoby wskazało na 1-2 razy. Pytani o dostępność narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów i e-papierosów respondenci ocenili, że narkotyki są łatwe do zdobycia dla 12% ankietowanych, trudne dla 23%, dopalacze łatwe do zdobycia dla 9%, trudne dla 26%, alkohol jako łatwy oceniło 44%, a trudny dla 18%, papierosy łatwo zdobyć dla 39%, trudno dla 20%, e-papierosy są łatwe do zdobycia dla 35% ankietowanych, trudne dla 22%.

Problem przemocy

Na pytanie czy kiedykolwiek doświadczyłeś przemocy 44% badanych udzieliło odpowiedzi twierdzącej. Najczęściej przemocy doświadczano od rówieśników (57%), rodzeństwa (38%),

28% ankietowanych jako sprawców przemocy wskazało rodziców. Najczęściej doznawanym rodzajem przemocy była przemoc psychiczna (76%), fizyczna (61%), seksualna (17%), zaniedbanie (10%). Na pytanie czy stosowałeś kiedykolwiek przemoc wobec innej osoby twierdząco odpowiedziało 49% badanych. Przemoc psychiczną stosowało 65% badanych, fizyczną 59%, seksualną 7%. Uczniowie zapytani czy w szkole występuje problem przemocy odpowiedzieli: tak często (24%), tak czasami (30%), tak rzadko (19%).

Korzystanie z urządzeń elektronicznych

Zebrany materiał badawczy wykazał, że niemal wszyscy ankietowani korzystają z tego rodzaju urządzeń (98%). Najwięcej osób zaznaczyło telefon komórkowy (57%), na komputer/laptop wskazało 27%, na tablet - 2% badanych. 29% badanych poświęca na korzystanie z urządzeń elektronicznych od 1 godziny do 3 godzin dziennie, 26% od 3 do 5 godzin, od 5 do 7 godzin dziennie korzysta 16% badanych. W ankiecie pytano o negatywne konsekwencje związane z nadmiernym korzystaniem z mediów elektronicznych i na takie wskazało 49% badanych uczniów.

Uczestnictwo w grach hazardowych

Na pytanie o gry na pieniądze w okresie ostatnich 12 miesięcy pozytywnie odpowiedziało 42% badanych. Największy odsetek z nich grał 1-5 razy (24%), więcej niż 20 razy grało 9% uczniów. Najczęściej wskazywano na zdrapki (72%), lotto (29%), maszyny do gier (w tym online) (14%).

B. Badanie przeprowadzone wśród dorosłych

W badaniu diagnozującym problemy społeczne na terenie Gminy Czarna Białostocka wzięło udział 125 dorosłych mieszkańców, 93% kobiet i 7% mężczyzn. Najliczniej była reprezentowana grupa w wieku 36-45 lat (38%) oraz 26-35 (23%). Mieszkańcy w wieku 46-55 stanowili 21%, a w wieku 56-65 – 13%, poniżej 25 roku życia było 2% respondentów i 3% powyżej 65 roku życia.

Problem alkoholowy

Wśród badanych, 19 % nigdy nie spożywa alkoholu, a 41 % robi to kilka razy w roku. Raz w miesiącu po alkohol sięga 11% respondentów, kilka razy w miesiącu 13%, raz w tygodniu 10%. Na codzienne spożywanie alkoholu wskazało 2% badanych. Wśród osób spożywających alkohol 84% deklaruje, że w dniu, w którym pije alkohol wypija 1-2 porcje (tj. szklanka piwa lub lampka wina (100zł) lub kieliszek wódki (30ml), na wypijanie 3-4 porcji wskazało 10% badanych, 5-7 porcji – 3% , więcej niż 8 porcji wypija 2% badanych.

Na pytanie, o kierowanie pojazdami pod wpływem alkoholu, negatywnie odpowiedziało 85% respondentów, 1% pytanych zdarza się to często.

Problem nikotynowy

Spśród wszystkich badanych osób papierosy pali 25%, przy czym 1% sięga po nie raz w miesiącu oraz raz w tygodniu, 5% - kilka razy w roku, 2% kilka razy w tygodniu, natomiast 16% - codziennie. Papierosy elektroniczne pali 8% respondentów z czego 4% robi to codziennie.

Problem przemocy

Na pytanie o znajomość kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy 6% badanych odpowiedziało, że zna jedną taką osobę, 15% - zna kilka takich osób, 2% zna wiele takich osób. Respondenci byli pytani, czy w okresie ostatnich 12 miesięcy zdarzyło im się doświadczyć przemocy. Twierdząco na to pytanie odpowiedziało 10% badanych. Natomiast do stosowania przemocy przyznało się 7% badanych mieszkańców. Najczęściej stosowali ją wobec dzieci 56% oraz męża/żony – 22%. Stosowanie kar fizycznych wobec dzieci popiera 6% badanych, 17% stwierdziło, że nie ma na ten temat wiedzy. Jednoznacznie negatywnie taką metodę wychowawczą ocenia 77% respondentów.

Ankietowani odpowiadali na pytania dotyczące cyberprzemocy. Takiej formy doświadczyło 33% osób w tym: 19% - wyłudzenia pieniędzy, 10% - podszywania się, 8% - wyzywania, 7% ośmieszania/poniżania, po 3% wskazało na szantażowanie i rozesyłanie ośmieszających zdjęć/filmików, po 2% na grożenie/straszenie. Do stosowania cyberprzemocy przyznało się 2% respondentów.

Korzystanie z urządzeń elektronicznych

Większość dorosłych mieszkańców - 88% korzysta z urządzeń elektronicznych codziennie, 8% robi to od czasu do czasu, 3% rzadko. Blisko połowa z korzystających z tych mediów (45%) poświęca na to do 1 godziny dziennie, od 1 do 3 godzin – 34%, od 3 do 5 godzin – 12%, powyżej 5 godzin i 7 godzin po 5% badanych. Na pytanie, czy zdarza się badanym korzystać dłużej z urządzeń elektronicznych niż wstępnie zakładali twierdząco odpowiedziało 94% osób.

Hazard

Na pytanie o grę na pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy twierdząco odpowiedziało 5% badanych, z czego 2% wskazało, że grało 1-5 razy oraz 6-10 razy, natomiast 1% przyznał, że grał częściej niż 20 razy. Spośród osób grających połowa 50% przeznaczą niskie kwoty 1-5 zł, pozostali przeznaczają od 6 do 100 zł.

Uzależnienia behawioralne

W opinii blisko połowy badanych, nadmierne korzystanie z urządzeń elektronicznych wśród dorosłych stanowi problem (45%). Zdaniem aż 93% badanych problem ten występuje wśród dzieci i młodzieży. Badani mieli się ustosunkować do kilku stwierdzeń, wyniki są następujące:

- 45% badanych podejmuje się dobrowolnej pracy dodatkowej,

- 46% respondentów nawet, gdy jest w domu myśli o pracy,
- 73% ankietowanym zdarza się kupić więcej rzeczy, niż początkowo przewidywali,
- 10% badanych zdarza się kupić rzeczy, które przekraczają ich możliwości finansowe,
- 28% osób „zajada” stres i intensywne emocje,
- 18% badanych kontroluje swoją wagę przez intensywne ćwiczenia i dietę.

Rekomendacje:

- Ograniczenie dostępności napojów alkoholowych na terenie Gminy (redukowanie liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych i maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych), kontrole punktów.
- Realizowanie programów profilaktycznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów o udowodnionej skuteczności, rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.
- Rozwój i stałe zwiększanie dostępności do poradnictwa, terapii i rehabilitacji społeczno-zawodowej osób zmagających się z problemem uzależnienia od alkoholu, osób współuzależnionych oraz osób z syndromem dorosłych dzieci alkoholików(DDA).
- Podnoszenie kompetencji osób i instytucji działających w obszarze uzależnienia od alkoholu.
- Prowadzenie działalności edukacyjnej i szkoleniowej dla sprzedawców z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.
- Promowanie wśród społeczności lokalnej zdrowego trybu życia, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
- Rozpowszechnianie materiałów profilaktycznych, dotyczących szkodliwości nikotyny.
- Przeprowadzanie szkoleń/warsztatów dla rodziców oraz wychowawców na temat rozpoznawania i reagowania w przypadku zażywania przez dzieci i młodzież środków psychoaktywnych.
- Prowadzenie działalności edukacyjnej informującej o konsekwencjach społecznych, zdrowotnych i prawnych zażywania narkotyków i dopalaczy.
- Prowadzenie akcji informacyjnych mających na celu podniesienie świadomości społeczności lokalnej w zakresie przemocy w rodzinie, a także motywowanie do przełamywania tzw. „zmowy milczenia” w środowisku rodzinnym i sąsiedzkim.

4. INSTYTUCJE REALIZUJĄCE ZADANIA W ZAKRESIE PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII I PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czarnej Białostockiej

Burmistrz Czarnej Białostockiej Zarządzeniem Nr 436/22 z dnia 25 października 2022 r. działając na podstawie art. 4¹ ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119) powołał Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Składa się ona obecnie z 6 osób posiadających przeszkolenie w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Do zadań Komisji należy między innymi:

- 1) inicjowanie i koordynowanie polityki gminy wobec problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii;
- 2) prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych;
- 3) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego oraz ponoszenie kosztów z tym związanych;
- 4) wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży alkoholu z uchwałą Nr XLIII/304/18 Rady Miejskiej w Czarnej Białostockiej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz ograniczenia w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (Dz. Urz. Woj. Podl z 2018 r. poz. 2712).

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Białostockiej

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Celem działalności MOPS jest wspieranie osób i rodzin zamieszkałych na terenie miasta i gminy Czarna Białostocka. Pomocy społecznej udziela się rodzinom o niskim dochodzie, jak również gdy występują okoliczności, o których mówi ustawa o pomocy społecznej. W części rodzin, korzystających z pomocy MGOPS występuje problem uzależnienia. Zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Czarnej Białostockiej.

Zespół Interdyscyplinarny realizuje zadania określone w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) oraz Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2017-2022, przyjętym uchwałą Nr XXXI/206/17 Rady Miejskiej w Czarnej Białostockiej z dnia 27 kwietnia 2017 r. W skład Zespołu wchodzi 13 przedstawicieli instytucji i organizacji, którzy są powoływani do grup roboczych w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się za pomocą procedury „Niebieska Karta”. Procedura ta obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia. Wszczęcie procedury „Niebieska Karta” następuje przez wypełnienie formularza w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub osobę będącą świadkiem przemocy.

Burmistrz Czarnej Białostockiej

Burmistrz Czarnej Białostockiej jako organ wykonawczy realizuje wykonanie zadań zawartych w niniejszym programie poprzez:

- 1) finansowanie, dofinansowywanie, zawieranie umów na realizację zadań,
- 2) finansowanie zadań z zakresu profilaktyki uzależnień także w formie dotacji udzielonej w wyniku przeprowadzonego konkursu ofert,
- 3) udzielanie pomocy merytorycznej, organizacyjnej w zakresie działalności służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień,
- 4) współdziałanie z instytucjami i organizacjami w zakresie działalności służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.

Placówki oświatowe i kulturalne na terenie miasta i gminy Czarna Białostocka

Szkoły pełnią rolę środowiskowego centrum profilaktyki, ze względu na szeroki zakres interakcji nauczyciela z uczniem oraz możliwości nawiązywania kontaktów z rodzicami i społecznością lokalną. Jednostki kulturalne w ramach swojej działalności statutowej organizują imprezy artystyczne, rozrywkowe, rekreacyjne o charakterze festynowym, inicjują i prowadzą zespołowe formy twórczości kulturalnej szczególnie dla dzieci i młodzieży. Placówki te realizują gminny

program profilaktyki, otrzymując dofinansowanie na realizację zadań zaakceptowanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Na terenie miasta i gminy są to:

- Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Jana Pawła II w Czarnej Białostockiej;
- Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Romualda Traugutta w Czarnej Białostockiej;
- Szkoła Podstawowa w Czarnej Wsi Kościelnej;
- Zespół Szkół w Czarnej Białostockiej;
- Przedszkole „Kraina Marzeń” w Czarnej Białostockiej;
- Dom Kultury w Czarnej Białostockiej.

Miejsko-Gminne Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Jedność”

Stowarzyszenie w działalności statutowej stanowi środowisko wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych, promuje w społeczności lokalnej bezalkoholowe formy spędzania wolnego czasu, współpracuje z rodzinami osób uzależnionych. Siedzibą stowarzyszenia są pomieszczenia znajdujące się w budynku przy ul. Torowej 9 w Czarnej Białostockiej. Koszty utrzymania tych pomieszczeń są pokrywane ze środków gminnego programu profilaktyki.

Organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Wszystkie organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie działające na terenie Gminy Czarna Białostocka.

5. RYNEK ALKOHOLOWY W MIEŚCIE I GMINIE CZARNA BIAŁOSTOCKA

W dniu 3 lipca 2018 roku weszła w życie uchwała Nr XLIII/304/18 Rady Miejskiej w Czarnej Białostockiej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz ograniczenia w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży. Na terenie Gminy Czarna Białostocka maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% alkoholu oraz piwa wynosi 36, na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających od 4,5% do 18%

alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 36, na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% alkoholu – 26. Ponadto maksymalna liczba zezwoleń dla napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży została ustalona na 24, a poza miejscem sprzedaży na 74. Aktualnie na terenie miasta i gminy funkcjonują 22 punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy), które posiadają 22 zezwolenia na sprzedaż piwa, 19 zezwoleń na sprzedaż wina i 18 na sprzedaż wódki. Z obecnie funkcjonujących 4 punktów gastronomicznych, dwa posiadają wszystkie 3 zezwolenia, a dwa punkty zezwolenia na piwo i wódkę. Korzystanie z zezwoleń jest weryfikowane podczas kontroli punktów sprzedaży alkoholu (sklepy) oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (lokale) prowadzonych przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Przedmiotem kontroli jest przestrzeganie zasad i warunków korzystania z zezwoleń określonych w ustawie „o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi” ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania zakazu sprzedaży nieletnim, nietrzeźwym, sprzedaży na kredyt lub pod zastaw oraz przestrzegania zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych. Kontrolowana jest legalność obrotu alkoholem, tytuły prawne do lokali. Zasady przeprowadzania kontroli reguluje Zarządzenie nr 370/18 Burmistrza Czarnej Białostockiej z 25 września 2018 r. w sprawie ustalenia procedury kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta i gminy Czarna Białostocka.

R O Z D Z I A Ł I I

Główne cele i zadania gminy związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Nadrzędnym celem programu jest intensyfikacja działań profilaktycznych i edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży w celu uświadomienia zagrożeń wynikających z uzależnień, dążenie do zmiany zachowań i postaw mieszkańców gminy w sytuacjach związanych z środkami psychoaktywnymi przez działania informacyjne i edukacyjne. Główne kierunki działań samorządu w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii zostały wyznaczone przez ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119), ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050), a także Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025.

Działania te w szczególności obejmują:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych i osób zagrożonych uzależnieniem.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej, szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, sportowo-rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej oraz pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Zadania te zawarto w następujących obszarach Programu :

- 1) Obszar 1 – Edukacja i Promocja Zdrowia,
- 2) Obszar 2 – Profilaktyka,
- 3) Obszar 3 – Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa,
- 4) Obszar 4 – Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.

OBSZAR 1 – EDUKACJA i PROMOCJA ZDROWIA

Zadanie I – Edukacja zdrowotna

Działanie I - Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych w tym kampanii społecznych, szkoleń, konferencji skierowanych do różnych grup docelowych, w szczególności dzieci, młodzieży, rodziców promujących zdrowy styl życia oraz upowszechniających informacje na temat szkód związanych z używaniem środków psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych.

Działanie II - Upowszechnianie wiedzy na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych, placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem, zjawiska przemocy i możliwości przeciwdziałania temu zjawisku w szczególności w rodzinach z problemem alkoholowym.

Działanie III - Upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży, problematyki FASD.

Działanie IV - Prowadzenie edukacji osób związanych z handlem napojami alkoholowymi.

Działanie V - Prowadzenie edukacji publicznej z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i innym uzależnieniom oraz przeciwdziałania przemocy poprzez organizowanie lokalnych imprez promujących zdrowy i trzeźwy styl życia, w tym uwzględnienie aktywności kulturalnej i sportowej dzieci i młodzieży oraz całych rodzin, zakup materiałów edukacyjnych, wydawnictw, prasy.

Działanie VI - Monitorowanie i badania z zakresu używania środków odurzających, wyrobów tytoniowych, spożywania alkoholu.

Działanie VII - Realizacja programów radzenia sobie z emocjami i zachowaniami agresywnymi, asertywności, budowanie relacji interpersonalnych, rozwiązywania konfliktów.

Zadanie II – Szkolenie kadr

Działanie I - Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji, działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania substancji psychoaktywnych w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Działanie II - Podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą dotyczących wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych oraz umiejętności podejmowania skutecznych oddziaływań profilaktycznych, w tym pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.

Działanie III - Edukacja młodzieży, nauczycieli i wychowawców w zakresie funkcjonowania dziecka z alkoholowym zespołem płodowym (FASD).

OBSZAR 2 – PROFILAKTYKA

Zdanie I – Profilaktyka uniwersalna

Działanie I - Realizowanie, finansowanie, dofinansowywanie realizacji rekomendowanych programów profilaktycznych oraz działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych.

Działanie II - Realizowanie programów, działań zapewniających dzieci i młodzieży spędzanie wolnego czasu od nauki, rozwijanie zainteresowań, w tym programów realizowanych podczas ferii i wakacji jako element programu profilaktyki uzależnień.

Działanie III - Organizowanie, współorganizowanie, finansowanie różnego rodzaju imprez, wydarzeń społeczno-kulturalnych, sportowych promujących zdrowy, bezpieczny styl życia adresowanych do dzieci, młodzieży, mieszkańców gminy.

Działanie IV - Wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży.

Zadanie II – Profilaktyka selektywna

Działanie I - Prowadzenie i pokrywanie kosztów funkcjonowania świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych w tym z problemem alkoholowym.

Działanie II - Dofinansowywanie obozów, kolonii, półkolonii z programem socjoterapeutycznym lub psychoedukacyjnym dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych w tym z problemem alkoholowym.

OBSZAR 3 - REDUKCJA SZKÓD, REHABILITACJA (READAPTACJA, REINTEGRACJA) ZDROWOTNA, SPOŁECZNA i ZAWODOWA

Zadanie I - Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zagrożonych uzależnieniem oraz członków ich rodzin

Działanie I - Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób i rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych w ilości minimum 10 godzin tygodniowo z podziałem na dwa dni od stycznia do grudnia z jednomiesięczną przerwą wakacyjną.

Działanie II - Pomoc finansowa osobom podejmującym terapię w postaci zwrotu kosztów dojazdów na leczenie odwykowe, dofinansowania sesji terapii indywidualnych.

Działanie III - Zajęcia edukacyjne w tym warsztaty, treningi, działania z zakresu integracji społecznej w tym spotkania i wyjazdy integracyjne.

Zadanie II – Wspieranie działalności środowisk abstynenckich

Działanie I – Wspomaganie finansowe i rzeczowe działań stowarzyszeń abstynenckich, ruchów samopomocowych, wzmacniających proces zdrowienia z choroby alkoholowej w tym ponoszenie kosztów utrzymania pomieszczeń Stowarzyszenia Rodzin Abstynenckich „Jedność”.

Działanie II - Współpraca merytoryczna przy realizacji programu, wymiana informacji i doświadczeń ze środowiskami abstynenckimi.

Zadanie III – Zwiększanie dostępności, podniesienie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym, a także doznających przemocy

Działanie I - Udzielanie pomocy członkom tych rodzin poprzez poradnictwo, wsparcie psychologiczne, terapię.

Działanie II - Dofinansowywanie, finansowanie różnych form wypoczynku dzieci i młodzieży z rodzin, w których występują problemy w szczególności kolonii i półkolonii.

Zadanie IV – Podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie

Działanie I - Kierowanie osób stosujących przemoc do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, gdzie realizowany jest Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc.

Ocena realizacji zadań w obszarach 1-3 będzie badania przy pomocy następujących wskaźników:

- 1) liczba działań informacyjno-edukacyjnych, szkoleń, kampanii edukacyjnych promujących zdrowy styl życia;
- 2) liczba szkoleń dla realizatorów Programu;
- 3) liczba realizowanych programów, działań;
- 4) liczba osób uczestniczących w programach, działaniach.

OBSZAR 4 – WSPOMAGANIE DZIAŁALNOŚCI ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO, INSTYTUCJI ORAZ OSÓB FIZYCZNYCH, SŁUŻĄCEJ ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

Zadanie to będzie realizowane poprzez:

1. Wspieranie działalności organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności organizacji pożytku publicznego i o wolontariacie.
2. Wspieranie systemu współpracy instytucjonalnej tj. współpracy służb, instytucji i osób fizycznych na rzecz zwiększenia skuteczności działań profilaktycznych i interwencyjnych promujących zdrowy tryb życia i abstynencję.
3. Wspomaganie finansowe, rzeczowe działań stowarzyszeń abstynenckich, ruchów samopomocowych AA i innych podmiotów realizujących zadania Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.
4. Dofinansowanie imprez o tematyce profilaktycznej, wypoczynku letniego i zimowego oraz innych działań na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom.
5. Dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
6. Współpraca merytoryczna, wymiana informacji i doświadczeń z podmiotami realizującymi Program.

Ocena realizacji zadań w obszarze 4 będzie badana przy pomocy następujących wskaźników:

- 1) liczba podmiotów współpracujących w ramach realizacji Programu;
- 2) liczba podmiotów wspartych finansowo i rzeczowo przy realizacji zadań;
- 3) liczba osób korzystających z oferty realizatorów Programu;
- 4) liczba dofinansowanych imprez o tematyce profilaktycznej, wypoczynku letniego i zimowego z programem socjoterapeutycznym, profilaktycznym oraz liczba uczestników powyższych działań;
- 5) liczba dzieci i młodzieży korzystających z dożywiania uczestniczących w zajęciach świetlicy socjoterapeutycznej.

ROZDZIAŁ III

1. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czarnej Białostockiej

1. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w kwocie 120,00 zł brutto za każde posiedzenie.
2. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadzającym rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego przysługuje wynagrodzenie w kwocie 60,00 zł brutto za każde posiedzenie.
3. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dokonującym kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w kwocie 60,00 zł brutto za każdą kontrolę.
4. Podstawą do wypłaty wynagrodzenia jest podpisana lista obecności z posiedzenia komisji, protokół zbiorczy z rozmowy motywacyjnej lub protokół zbiorczy z kontroli punktu sprzedaży lub podawania napojów alkoholowych.
5. Wypłata wynagrodzenia następuje jeden raz w miesiącu, na koniec danego miesiąca.

2. Źródła finansowania zadań Programu.

1. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Czarnej Białostockiej na 2023 rok są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz środki uzyskane przez gminę z tytułu opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300ml.
2. Zadania realizowane w ramach Programu mogą być również finansowane z dotacji celowych oraz innych źródeł.

Załącznik Nr 1 do Gminnego Programu
 Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
 Alkoholowych oraz Przeciwdziałania
 Narkomanii w Czarnej Białostockiej na 2023 rok
 przyjętego uchwałą Nr XLI/...../22
 Rady Miejskiej w Czarnej Białostockiej z dnia 24 listopada 2022 r.

Preliminarz wydatków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2023 rok		
Lp.	Nazwa zadania	Kwota
1	Zakup energii (elektryczna i ciepła), woda, kanalizacja	10.000,00 zł
2	Punkt konsultacyjny	35.000,00 zł
3	Zwrot kosztów dojazdów na terapię	500,00 zł
4	Opinie lekarzy biegłych	5.000,00 zł
5	Wydarzenia społeczno – kulturalne adresowane do mieszkańców gminy (promocja zdrowego stylu życia)	32.500,00 zł
6	Zjazd Trzeźwościowy	5.500,00 zł
7	Zakup programów profilaktycznych	20.500,00 zł
8	Zakup pozostałych materiałów i usług niezbędnych do realizacji Programu	4.000,00 zł
9	Szkolenia, konferencje realizatorów programu, szkolenia sprzedawców	3.000,00 zł
10	Wynagrodzenie członków GKRPA	3.500,00 zł
11	Prowadzenie i utrzymanie świetlicy socjoterapeutycznej	45.000,00 zł
Razem		164.500,00 zł
12	Dotacje celowe	15.000,00 zł
Ogółem		179.500,00 zł

Załącznik Nr 2
do Gminnego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania
Narkomanii w Czarnej Białostockiej na 2023 rok
przyjętego uchwałą Nr XLI/...../22
Rady Miejskiej w Czarnej Białostockiej z dnia 24 listopada 2022 r.

Preliminarz wydatków Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok		
Lp.	Nazwa zadania	Kwota
1	Zakup programów i usług profilaktycznych	4.000,00 zł
2	Promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców gminy, w tym dzieci i młodzieży podczas ferii i wakacji	6.000,00 zł
	Ogółem	10.000,00 zł